

31 SIVISTYSPALVELUT

Sivistyspalveluiden tulosalueena ovat

- varhaiskasvatus
- perusopetus
- kirjastopalvelut
- kulttuuripalvelut
- kansalais- ja musiikkiopisto
- liikuntapalvelut
- vapaa-aikapalvelut ja raittiustyö.

Vuosi 2020 oli poikkeuksellinen. Tammikuussa hallinto- ja sivistysjohtaja Matti Pulkkinen irtisanoutui. Valtuusto päätti perustaa talous- ja hallintopäällikön toimen sekä sivistys- ja hyvinvointijohtajan viran. Sivistys- ja hyvinvointijohtajan tehtävät täytettiin väliaikaisesti ennen viran virallista täyttöä 1.3.2020 alkaen. Vt. Sivistys- ja hyvinvointijohtajana toimi rehtorin työnsä ohessa maaliskuun alusta lähtien Tuulia Säkkinen.

Maaliskuussa Covid 19 -pandemia levisi laajalle Suomeen ja poikkeustilalaki otettiin käyttöön. Kunnan eri toiminnat muuttuivat 18.3.2020 alkaen koulujen siirtyessä etäopiskeluun, kirjastojen ja nuorisotoimen sulkiessa ovensa, Virin, 4H, Alavieskan seurakunnan sekä monen muun toimijan toiminnan loppuessa väliaikaisesti, vähentyessä tai muuttaessa muotoaan keväällä 2020.

Kuntaa perustettiin yli 70-vuotiaiden ja riskiryhmien käyttöön asiointipalvelu. Asiointipalvelu aloitettiin 23.3.2020. Palvelua käytettiin ahkerasti poikkeusaikana. Asiointipalvelun vastuutyöntekijänä toimi Heidi Isokääntä muiden kunnantyöntekijöiden Ulla Isokäännän, Lea Käännän, Maaret Säilyn, Sonja Haikolan ja Kirsi Rantamäen ohella. Asiointipalvelu lopetettiin 26.6.2020 koronapandemian rauhoittuessa.

Muutokset vaativat kaikilta toimijoilta muutoksia toiminnassa ja uusien toimintamuotojen luomista sekä toteuttamista. Henkilöstö ymmärsi tilanteen ja toimi nopeasti sekä joustavasti muuttuvissa tilanteissa. Henkilöstö toi toimintaan uusia luovia ratkaisuja sekä osoitti vastuuntuntoa vaativassa tilanteessa.

Kunnassa käytiin kevään 2020 aikana YT-neuvottelut toimintojen supistuessa. Neuvottelun tuloksena kirjastotoimen, nuorisotoimen, varhaiskasvatuksen sekä koulun koulunkäynninohjaajat sekä kunnan esihenkilöt lomautettiin viikoksi. Henkilöstöä ohjattiin myös ottamaan talkoovapaata.

3100, 3111 Sivistyslautakunta

Jäsenet 2020

Jutila Maarit
Laitala Ville
Isokääntä Marja
Isokääntä Risto
Kivimaa Eveliina
Krook Kari

puheenjohtaja
varapuheenjohtaja

Mäkineste Katja
 Salopuro Sakari 30.1.2020 saakka
 Juho Härö 24.2.2020 alkaen
 Autio Kim nuorisovaltuuston puheenjohtaja

Sivistyslautakunta kokoontui 7 kertaa, pöytäkirjapykälä kertyi 90.
 Sivistystoimen hallinnon kuluihin on lisätty vuonna 2020 kesken tilivuoden tullut uusi kustannuspaikka 3111 Koronaviruksen vaikutusten tasaus.

Tavoitteet	Toteutuma
Tuetaan henkilöstön osaamista ja uudistumista. Tavoitteena on tuloksellisuuden, työhyvinvoinnin ja laadun parantaminen.	Koulutuksia on tarjottu ja henkilöstö on niihin osallistunut. Työnkiertoa on mahdollisuuksien mukaan tarjottu. TYHY-iltapäivä toteutettu.
Varhaiskasvatuspalvelut siirtyivät Peruspalvelukuntayhtymä Kalliosta osaksi kuntien sivistystointa 1.1.2016 lähtien.	Selvitys, henkilöstön ja toiminnan siirtoon liittyvät päätökset ja sopimukset tehtiin vuoden 2015 aikana. Varhaiskasvatus on ollut osa kunnan sivistyspalveluja 1.1.2016 alkaen.

Toimintamenot ja -tulot 1000 euroa

	Tp 2019	Ta 2020	Tot 2020	Poikkeama
Menot	44,6	64,5	17,6	46,9
Tulot				
Netto	44,6	64,5	17,6	46,9
Sisäiset erät	6,8	6,7	6,5	0,2

3101-3104, 3108-3110, 3112-3114 Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuspalveluiden tavoitteena on tukea lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia, kehitystä ja oppimista kasvatuskumppanuuteen perustuvassa yhteistyössä lapsen vanhempien kanssa.

Varhaiskasvatuksen palvelukokonaisuus sisältää

- varhaiskasvatuksen hallinnon
- perhepäivähoidon
- päiväkotihoidon ml esioppilaiden iltapäivähoito
- palvelusetelit yksityisessä hoidossa, sekä valvonta ja ohjaus
- varhaiserityiskasvatuksen
- lastenhoidon tuet

Tavoitteet**Toteutuma**

<p>Varhaiskasvatuslain mukaan kunnassa järjestetään varhaiskasvatusta tarvetta vastaavasti eri toimintamuodoissa. Perhepäivähoidon tarjontaa pyritään lisäämään.</p>	<p>Varhaiskasvatuspalveluja tarjottiin lain mukaisesti päiväkodeissa, perhepäivähoidossa, erillisessä varhaiskasvatusryhmässä ja yksityisissä palveluissa. Palvelujen kysyntä ja olemassaolevien varhaiskasvatuspaikkojen täyttöaste romahti maaliskuussa koronapandemian takia. Lapsia alkoi palata hoitopaikoille kesän alussa ja syksyn mittaan pikkuhiljaa. Koko kesäaika toimintaa oli vain yhdessä päivystävässä yksikössä. Henkilöstö käytti v 2019 vuosilomiaan ensin, sitten ns uusia vuosilomia, talkoovapaita ja lisäksi viikon ajaksi lomautettiin 5 työntekijää. Perhepäivähoitajia on työskennellyt 3 keskustan alueella ja kesällä 4. Uusien rekrytointiin ei ole ollut tarvetta.</p> <p>Uusia hakemuksia otettiin vastaan 27, kaikille on paikka järjestynyt. 12 uutta lasta on aloittanut yksityisessä yksikössä ja heille on myönnetty palveluseteli, palvelusetelipäätöksiä on tehty kaikkiaan 63, muutokset mukaanluettuina. Syntyvyyden lasku alkaa näkyä varhaiskasvatuksessa, vuonna 2019 syntyneitä lapsia on vain 7 varhaiskasvatuksessa 31.12.2020.</p>
<p>Päiväkodeissa toimii 5 eri ryhmää, ja lisäksi yksi esioppilaiden iltapäiväryhmä.</p> <p>Peukaloisen päiväkotitoiminta tarjoaa vuoro hoitoa maanantaista perjantaihin, ja viikonloppuhoitoon kysyntään vastataan ostamalla paikat joko yksityiseltä tai Ylivieskan kaupungilta</p>	<p>Esioppilaiden iltapäiväryhmä on jaettu elokuulta alkaen kahtia lapsimäärän takia. Toinen ryhmä toimii koululla esioppilaiden luokkatilassa ja toinen kerrostalohuoneistossa koulun takana. Keltasirkun lapsiryhmät ovat olleet väljiä vuoden 2020 syksyn ajan. Peukaloisen päiväkotitoiminta on tarjonnut vuoro hoitoa, erityisesti iltahoitoa sitä tarvitseville. Viikonloppuhoito on hankittu ostopalveluna Tanhualan ryhmäperhepäiväkodista.</p>
<p>Peipposten varhaiskasvatusryhmässä mahdollistuu osa-aikainen varhaiskasvatus. Lastenhoitajan tehtävää esitetään vakinaistettavaksi.</p>	<p>Peipposten varhaiskasvatusryhmässä on tarjottu osa-aikaista varhaiskasvatusta perheille, joilla ei ole tarvetta kokoaikaiseen hoitopaikkaan. Tilakysymys Peipposten ja esioppilaiden iltapäiväryhmän osalta eteni valmistelujen jälkeen sivistyslautakunnan, kunnanhallituksen ja kunnanvaltuuston</p>

Peipposten ryhmän tilakysymysten suunnittelu ja kehittäminen yhtenäiskoulun läheisyyteen.	päätöksillä lisärakennuksen rakentamiseen Keltasirkun yhteyteen.
Kuntaan valmistunut varhaiskasvatussuunnitelma ohjaa toiminnan sisältöjä ja kehittämistyötä. Toimintakulttuuri uudistuu ja painottaa erityisesti pedagogista näkökulmaa lapsen kokonaisvaltaisen kasvun tukemisessa.	Varhaiskasvatussuunnitelma ohjaa toimintakulttuuria kaikissa toimintamuodoissa.
Tiedotukseen ja viestintään liittyvien sähköisten palveluiden uudistaminen. Muksunetin käyttäminen puolin ja toisin.	Asiakastietojärjestelmäsopimus Tieto EVRYn kanssa lähenei päättymistään, ja tarjouspyynnöt uudesta asiakastietojärjestelmästä lähti huhtikuulla. Syyskuulla päätettiin vaihtaa järjestelmä Daisyyn, jossa on huoltajien sovellus hoitoaikojen varaamiseen, työvuorosuunnittelu varausten pohjalta, lasten vasut sekä tiedonkulku hoitopaikan ja huoltajien välillä.
Lasten ja perheiden osallisuuteen kiinnitetään erityistä huomiota. Tarvittaessa ohjataan ennaltaehkäisevien perhepalveluiden piiriin. Varhaiserityiskasvatukseen ostetaan Ylivieskan kaupungilta konsultoivan erityislastentarhanopettajan palveluita 3pv /kk ja turvataan riittävä asiantuntemus lapsen kolmiportaaseen tukeen.	Varhaiskasvatuspalveluissa ja kuntamme LAPE-työssä on kiinnitetty huomiota huoltajien osallisuuteen ja varhaiseen tukeen perheissä. Perheparkki toimii avoimena kohtaamispaikkana, jota järjestettiin yhteistyössä kolmannen sektorin toimijoiden kesken. (Viri, srk, 4H, MLL) .Toiminta keskeytyi maaliskuun puolivälissä korona-pandemian takia. Lapset puheeksi keskusteluja käydään varhaiskasvatuksessa 3- vuotiaiden kanssa ja tarvittaessa muissakin huoltilanteissa. Varhaiskasvatuksen erityisopettajan palvelut ostettiin 1.9.2020 alkaen yksityiseltä toimijalta, koska avoinna olleeseen erityisopettajan tehtävään ei saatu hakijoita.
Jokaiselle lapselle laaditaan yhdessä vanhempien kanssa yksilöllinen varhaiskasvatussuunnitelma, ja siihen tarvittaessa sisältyy tehostetun ja erityisen tuen suunnitelma.	Kaikille lapsille on tehty varhaiskasvatussuunnitelma ja sitä on arvioitu huoltajien kanssa. 5- vuotiaiden tiedonsiirto koulun esiopettajille on yhdistetty vasun tavoitteiden arviointiin. Erityisen tuen tarvetta on 3 lapsella, ja tehostettua tukea sai n 9 lasta.
Henkilöstön täydennyskoulutus mahdollistetaan yhteistyössä lähikuntien kanssa, sisäisenä koulutuksena tai lähialueen koulutustarjontaa hyödyntäen.	Varhaiskasvatuksen opettajien täydennyskoulutusprosessi muuttui etäkoulutukseksi, siihen osallistuu kaikki 6 opettajaa.

Vasu-pohjainen toiminnan suunnittelu ja toteutus on painopisteenä. Lisäksi seurataan LAPE-muutosohjelman mukanaan tuomaa koulutustarvetta.	Etäyhteydellä katsottiin AVI:n webinaareja ja järjestettiin sisäistä koulutusta ja uusien työntekijöiden perehdytystä.
--	--

Toimintamenot ja -tulot 1000 euroa

	Tp 2019	Ta 2020	Tot 2020	Poikkeama
Menot	1078,5	1121,3	1054,7	66,6
Tulot	139,1	105,4	128,1	-22,7
Netto	939,4	1015,9	926,6	89,3

Sisäiset erät	220,9	292,4	287,8	4,6
Poistot	31,6	29,0	29	0

3106, 3120, 3121,3123,3126,3128
IP-toiminta, esi- ja perusopetus

Toteutuneet suunnittelukauden tavoitteet/painopistealueet

- Perusopetuksen laadun ja tuloksellisuuden kehitettiin yhtenäiskouluajatuksen perusteella.
- Uusien opetussuunnitelmien toteutettiin luokilla 0-9. Monialaisten oppimiskokonaisuuksien suunniteltiin ja toteutettiin yhdessä oppilaiden kanssa. Laaja-alaisten osaamisalueiden opiskelu läpäisyperiaatteella eri oppiaineissa.
- Järjestettiin varhennettua englanninkielen opiskelua 1. ja 2. luokkalaisille.
- Koulussa toimi JOPO-ryhmä 8. ja 9. –luokkalaisille.
- Yhteistyötä tehtiin eri järjestöjen ja yritysten sekä kirjaston kanssa.
- Liikkuva koulu toimi koulupäivän liikunnallisuuden lisäämiseksi sekä koulupäivän rytmittämiseksi oppimista tukevaksi.
- KiVa-koulu –toimintaa kehitettiin ja toiminnan painopisteen suunnattiin ennaltaehkäisevään työhön, mutta työtä on yhä.
- Kerhotoimintaa toteutettiin koronan sallimissa rajoissa OPH:n avustuksen turvin.
- Koulupsykologipalveluiden järjestettiin ostopalveluna. Koulussa toteutetaan uuden oppilashuoltolain mukaista toimintaa.
- Pyritään verkostoitumaan lasten ja nuorten hyvinvointia edistävien toimijoiden kanssa (Nuppu, perheneuvola). Tätä vuoropuhelua on käyty ja rajapintoja kartoitettu. Yhteistyössä on vielä paljon kehitettävää.
- Jatko-opintoihin sijoittumisessa tavoitteena on jatkokoulutuspaikka jokaiselle yläasteen päättävälle oppilaalle. Näin myös tapahtui. Seurantaa järjestää toisen asteen oppilaitokset yhteistyössä etsivän nuorisotyön kanssa.
- Henkilöstön täydennyskoulutus. Alueellinen yhteistyö koulutuksen suunnittelussa ja toteutuksessa on toteutunut ”Muutosta johtamassa – uudistuvaa yhtenäistä koulua kehittämässä” -koulutushanke toteutettiin yhteistyössä Kesäyliopiston, Ylivieskan ja Haapajärven kanssa.
- Opetusta järjestettiin Jussilan toimipisteessä.

Toiminnalliset tunnusluvut

	Tp 2019	Ta 2020	Tot 2020	Poikkeama
Perusopetuksen oppilasmäärä	328	324	334	10
Esiopetuksen oppilasmäärä	33	35	39	4
Henkilöstö lkm	40	40	41	1
Kokonaisviikkotuntien määrä	784	748,9	748,9	0
Jatko-opintoihin päässeet/ päästötodistuksen saaneet	34/34	36/36	35/35	0

Lukuvuodelle 2019-2020 lisäyksenä tuntikehykseen on varattu sivistyslautakunnan 19.3.2019 § 20 päätöksellä laaja-alaiseen erityisopetukseen 24vvh. Laaja-alainen erityisopettaja on toiminut koululla myös lukuvuonna 2020-2021. Koska erilaiset oppimis- ja käyttäytymishäiriöt ovat lisääntyneet, yhtenäiskoululla on tarvetta kahdelle kiinteämuotoiselle pienryhmälle (0-5 lk ja 6-9 lk). Sen lisäksi kaikilla oppilailla on perusopetuslain mukainen oikeus laaja-alaiseen eli osa-aikaiseen erityisopetukseen.

Lukuvuodesta 2017-2018 alkaen lukuvuoden 2018-2019 loppuun Alavieskassa on annettu A1-kielen eli varhennetun englannin kielen opetusta Early bird gets the word- hankerahoituksen turvin lukuvuoden. Lukuvuoden 2019-2020 alusta kunta on tarjonnut 1. ja 2. luokan oppilaille sivistyslautakunnan 19.3.2019 § 20 päätöksellä Valtioneuvoston linjauksen mukaiset tunnit A1-kielen eli varhennetun englannin kielen opetusta 8vvh. Nämä tunnit, 8 vvh, sisältyvät edelleen lukuvuonna 2020-2021 niin valtakunnalliseen kuin Alavieskan kunnankin nykyiseen tuntijakoon uuden opetussuunnitelman vaatimusten mukaisesti.

JOPO-opetus toi tuntikehykseen syksyllä 2018 lisää 27 vvh. Näitä lisäyksiä ei ole huomioitu kaikilta osin vuoden 2019 talousarviota tehtäessä. JOPO-luokka on toiminut yhtenäiskoululla vuonna 2020.

Kähtävän erityisyksikön toiminta alkoi lukuvuonna 2018-2019. Kähtävän lastensuojelun erityisyksikön opetusluokka toimi vuonna 2020 Kähtävällä.

Syyslukukaudella 2020 1.8.2020 alkaen yhtenäiskoululla on työskennellyt valtion erityisavustuksella palkattu toinen laaja-alainen erityisopettaja. Tämän vuoksi henkilöstömäärä on kasvanut yhdellä henkilöllä.

	Kokonais-kustannukset €/oppilas
2009 tilinpäätös	6 378
2010 tilinpäätös	6 820
2011 tilinpäätös	7 125
2012 tilinpäätös	8 035
2013 tilinpäätös	8 686
2014 tilinpäätös	8 732

2015 tilinpäätös	8 335
2016 tilinpäätös	8 550
2017 tilinpäätös	8 638
2018 tilinpäätös	7 496
2019 tilinpäätös	7 802
2020 tilinpäätös	7 820
2021 talousarvio	8 239

Kokonaiskustannukset muodostuvat kokonaismenoista jaettuna perusopetuksen oppilasmäärällä.

Toimintamenot ja -tulot 1000 euroa

	Tp 2019	Ta 2020	Tot 2020	Poikkeama
Menot	2 559,3	2534,7	2611,9	-77,2
Tulot	94,1	84,4	174,6	90,2
Netto	2 465,2	2450,3	2437,4	12,9

Sisäiset erät	752,9	796,1	866,2	-70,1
Poistot	131,4	131,3	131,3	0

3131 Kansalaisopisto

Kansalaisopiston toiminnan järjestämisestä Alavieskan kunnalla, Sievin kunnalla ja Ylivieskan kaupungilla on yhteistoimintasopimus, jonka mukaan kustannukset jaetaan kunnassa toteutuneiden opetustuntien suhteessa. Ylivieskan seudun kansalaisopisto on paikallisiin ja alueellisiin sivistystarpeisiin pohjautuva oppilaitos, joka tarjoaa mahdollisuuksia omaehtoiselle oppimiselle ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseksi.

Kevätlukukausi 2020 käynnistyi vilkkaasti, mutta viikolla 12 maailmanlaajuinen Covid-19 pandemia keskeytti opetustoiminnan ja opetustilat suljettiin 18.3.-13.4.2020 väliselle ajalle ja lopulta sulkui jatkui koko kevätkauden ajan. Alavieskassa vain muutamia kursseja voitiin opiskelijoilta tulleen vastustuksen takia muuttaa etäopetuksiksi.

Syyslukukausi voitiin aloittaa lähiopetuksena, tosin THL:n ja OPH:n antamien turvaväliohjeistuksien mukaisesti ryhmäkoot olivat pienemmät ja käytössä olivat tarkat hygieniaoheistukset viruksen leviämisen estämiseksi ja opiston kursseilla oli myös maskisuositus. Tosin alueella todetut koronataapaukset aiheuttivat kursseille osallistumisen peruuttamisellaan. Opiston syyslukukausi saatiin tiukoin turvatoimin miltei pä pidettyä, mutta kaikki lähiopetus ryhmissä jouduttiin taas lopettamaan marraskuun 30. päivänä ja joitakin pitämättömiä oppitunteja jouduttiin siirtämään kevätlukukaudelle.

Opetustunnit, opetusryhmät ja opiskelijamäärät:

Alavieskassa opetusta toteutui
825,90 tuntia (v. 2019/ 1082,68 h),
yksittäisiä netto-opiskelijoita oli 238 (v.2019/301) ja
eri kursseille ilmoittautuneita brutto-opiskelijoita 506.

Opetusryhmiä Alavieskassa oli 39.

Osallistujamääriltään merkittävimiksi kurseiksi nousivat liikuntakurssit, musiikki ja kädentaidot. Merkille pantavaa on se, että varsin monet alavieskalaiset käyvät Ylivieskassa kansalaisopiston kursseilla.

Kansalaisopiston alaisuudessa toimivassa lasten ja nuorten taidekoulussa annettiin opetusta Alavieskassa kuvataiteessa ja opetustunteja oli yhteensä 90 ja oppilaita oli 14.

Tavoitteet	Toteutuma
Päiväopetuksen varmistaminen	Päiväopetustilojen puute haittaa sekä keskustan että sivukylien opetuksen järjestämistä.
Kurssimaksujen säilyttäminen entisellä tasolla	Maksuja on nostettu maltillisesti.
Kysyntä ja tarjonta vastaavat toisiaan	Koronapandemia aiheutti tilanteen, jossa kysyntä ja tarjonta eivät kohdanneet.
Pyritään ottamaan huomioon kuntalaisten kurssitoiveet	Toiveita on kyselty sähköpostilla Kansalaisopiston toimesta.

Toiminnalliset tunnusluvut

	Tp 2019	Ta 2020	Tot 2020	Poikkeama
Kansalaisopiston tuntimäärä Alavieskassa	1083	1500	826	-674
Opiskelijamäärä	301	400	238	-162
Menot €/h	24	20		

Toimintamenot ja -tulot 1000 euroa

	Tp 2019	Ta 2020	Tot 2020	Poikkeama
Menot	25	30	13,4	16,6
Tulot				
Netto	25	30	13,4	16,6

3131 Musiikkiopisto

Musiikkiopiston toiminnan järjestämisestä on sovittu yhteistyössä Ylivieskan kaupungin, Kalajoen, Pyhäjoen, Reisjärven ja Sievin kuntien kanssa. Kustannukset jaetaan pidettyjen opetustuntien suhteessa. Ylivieskan seudun musiikkiopisto on seutukunnallinen taideoppilaitos, jonka tehtävänä on antaa musiikin perusopetusta sekä lisäksi järjestää konsertteja ja muuta musiikkikulttuurin edistämiseen ja kehittämiseen liittyvää toimintaa.

Musiikkiopistossa opiskeli vuonna 2020 yhteensä 713 oppilasta, joista musiikin perus- ja syventävissä opinnoissa 379 oppilasta ja varhaisiän musiikkikasvatuksessa 334 oppilasta (musiikkileikkikoulu ja soitinvalmennus).

Musiikin laajan oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta annettiin yhteensä 16 044 tuntia. Viikkotuntimäärä oli 486,18 ja opetusviikkoja Ylivieskan kaupungin henkilöstön lomautuksista johtuen yhteensä 33 normaalin 35:n sijaan.

Musiikkiopiston kirjanpidon toteutumisasiaportti vuodelle 2020 on valmistunut 23.2.2021. Lopullisen raportin menojen mukaan oppilashinnaksi muodostuu 1 932 € bruttomeno /oppilas. Vuosiviikkotunnin nettohinnaksi muodostuu 867 €.

Alavieskan oppilas- ja tuntimäärä v. 2020

Alavieskan opetuspisteessä opiskeli kevätlukukaudella 2020 yhteensä 48 oppilasta, joista varsinaisia oppilaita 24 ja varhaisiän musiikkikasvatuksen oppilaita 24. Syyslukukaudella oppilaita oli yhteensä 53, varsinaisia oppilaita 28 ja loput 25 musiikkileikkikoulussa ja valmennusoppilaina.

Musiikkiopiston keskimääräinen viikkotuntimäärä vuonna 2020 Alavieskassa oli 32,16 tuntia/vko (TA 32 t/vko). Alavieskan kunnalle palautetaan tilinpäätöksen 2020 mukaan 6 661 €. Koronapandemiasta johtuen kaikki opetus toteutettiin etäopetuksena 18.3.-25.5.2020 sekä ryhmäopetuksen osalta myös 30.11.-18.12.2020.

Koronarajoitusten vuoksi Alavieskassa pidettiin vain yksi musiikkiopiston yleisökonsertti. Lisäksi järjestettiin pienimuotoisia oppilaiden esiintymisiä, jossa vain opettajat ja oppilaat olivat läsnä. Alavieskan toimipisteen johtajana toimi pianonsoitonopettaja Kirsi Anias.

Tavoitteet	Toteutuma
Opetustuntimäärä olisi 32h/vko	Toteutui.
Musiikkileikkikoulutoiminta jatkuu Alavieskassa	Toteutui koronapandemian vuoksi osittain erityisin järjestelyin keväällä ja syksyllä 2020 mm. etäopetuksena.

Toiminnalliset tunnusluvut

	Tp 2019	Ta 2020	Tot 2020	Poikkeama
Tuntimäärä Alavieskassa	878,1 29,27 h/vk 30 viikkoa)	32h/vko	1061,28 32,16 h/vko 33 vkoa	0,16h/vko
Oppilasmäärä	25	25	24	-1

Menot €/h	32,57	30	26,28	3,72
-----------	-------	----	-------	------

Toimintamenot ja -tulot 1000 euroa

	Tp 2019	Ta 2020	Tot 2020	Poikkeama
Menot	28,6	33	27,9	5,1
Tulot				
Netto	28,6	33	27,9	5,1

3212 Kirjastopalvelut

Yleistavoite/tarkoitus

Kirjaston toiminta perustuu kirjastolakiin (uusi laki tuli voimaan 2017) ja asetukseen. Kirjasto on kunnan peruspalvelu. Kirjastopalveluiden tulee edistää väestön yhtäläisiä mahdollisuuksia perinteisten sivistykseen liitettyjen asioiden, kuten kirjallisuuden ja taiteen harrastuksen ja jatkuvan tietojen ja taitojen kehittämisen lisäksi tietoyhteiskunnan edellyttämien kansalaisvalmiuksien kehittämiseen, kansainvälistymiseen sekä elinikäiseen oppimiseen.

Uudessa laissa korostetaan asiakkaan tasavertaisuutta kirjastopalvelujen käyttäjänä. Tämä näkyy mm. siten, että kirjastot eivät peri varausmaksuja. Kirjasto tarjoaa myös entistä laajempia e-aineistopalveluita asiakkailleen. Lisäksi laki edellyttää virtuaalisten ja vuorovaikutteisten verkkopalvelujen sisällöllistä kehittämistä.

Kirjaston toimintoja arvioidaan jatkuvasti ja systemaattisesti laadun ja tuloksellisuuden pohjalta. Kunnassa on kaksi kirjastoa, joista toinen toimii omassa rakennuksessaan ja toinen ja yhtenäiskoulun tiloissa koulukirjastona. Kirjasto on myös tila, jossa kuntalaiset voivat oppia, harrastaa, kokoontua, tehdä töitä ja viihtyä.

Painopistealueet vuonna 2020

Kirjasto on palveluaitis ja laadukas lähipalvelu.	Asiakkailta saatu palaute kiitettävää. Koronavuosi sulki kirjaston kokonaan 16.3.–30.4. Toukokuussa palveltiin take away- palveluna. Marraskuusta alkaen suosittiin pika-asiointia. Poikkeusvuosi näkyy sekä lainojen että kirjastonkäytön vähenemisenä. Valtakunnallista asiakastytyväisyys-kyselyä ei järjestetty vuonna 2020.
Kirjastossa on riittävästi ammattitaitoisia ja pätevää henkilökuntaa.	Henkilöstöresurssi on tiukka. Vuosilomat ja sairauslomat kuormittavat työssä olevia ja rajoittavat palvelujen kehittämistä. Koulutukset hoituivat erittäin hyvin etäyhteyksin ja oli hyvä ja huokea ratkaisu. Henkilöstöllä on kirjastoalan koulutus.

Yhteistyö kirjastoalan ja muiden alojen toimijoiden kanssa.	Jatkettiin yhteistyötä Tiekön ja Oulun Eteläisten kirjastojen kanssa. Alueen kehittäjäkirjasto Oulun kaupunginkirjasto lisäsi yhteistyötä alueen kirjastojen kanssa. Koronavuosi esti yhteistyön paikallisten toimijoiden kanssa eli tapahtumien järjestäminen, vierailut tms. oli hyvin vähäistä. Kirjasto toimi yhteistyössä kirjastoalan koulutusorganisaatioiden kanssa tarjoamalla työssäoppimis- ja työkokeilujaksoja kirjastossa.
Tiekkö- ja Oksat-strategioiden tavoitteiden mukainen toiminta.	Lukemisen edistäminen kärsi pandemiavuodesta. Satutunteja järjestettiin vain tammi-helmikuussa. Kirjavinkkauksia ja kirjailijavierailuja vain muutama koko vuonna. E-aineistoja markkinoitiin voimakkaasti.
Pyritään terveyttä edistävien asioiden toteuttamiseen HYTE:n tavoitteiden mukaisesti.	Kirjasto osallistui HYTE-viikkoon tarjoamalla peruspalvelut. Tapahtumia ei järjestetty.
Tietokonekannan päivittäminen (Windows10)	Päivitys viivästyi. Tehtiin vasta syksyllä, kun tavoitteena oli alkuvuosi.
Yksiin-hankkeen toteutus alueellisena yhteistyönä. Hankkeessa selvitetään mahdollisuudet yhdistää Tiekkö-, Kiri- ja Reijjärven kirjastot yhteiseen tietokantaan ja yhdistää käytösäännöt	Oulun eteläisten kirjastojen yhdistämishanke onnistui erinomaisesti. Hankkeen aikana tehtiin päätös yhdistymisestä, päätettiin, että Axiellin Aurora toimii kirjastojärjestelmänä jatkossakin ja yhdistettiin käytösäännöt. Tietokantojen konvertointi tehdään keväällä 2021.
Asiakaspalvelutiskin uudistaminen	Ei saanut rahoitusta. Siirtyi vuodelle 2021
Potkua Pokelantieltä-hankkeen (AVI) toteuttaminen: tiedonhankintaopetuksen uudistaminen, e-aineistojen markkinointi ja opastus ja kirjastomarkkinoinnin toteutus nuorten kanssa yhteistyössä videopajoina.	Hanke saatiin viedyksi loppuun, vaikka koronan takia hyvin alkanut nuorten videotyöpaja piti keskeyttää. Loppuvuonna keskityttiin e-aineistomarkkinointiin. Hankkeessa työskenteli määräaikaaisesti kaksi työntekijää. Koronan takia hankerahaa jäi käyttämättä ja se on palautettava rahoittajalle vuoden 2021 aikana.

Toiminnalliset tunnusluvut

	Tp 2019	Ta 2020	Tot 2020	Poikkeama
Lainojen lukumäärä	52 481	53 000	41 035	11 965
Lainat/asukas	20,39	20,92	16,29	4,63
Lainat/aukiolotunti	29,5	29,5	27,67	-6,28 %
Kustannukset €/laina	4,72	4,89	5,52	-0,63
Henkilöstö lkm	3	3	3	0

Toimintamenot ja -tulot 1000 euroa

	Tp 2019	Ta 2020	Tot 2020	Poikkeama
Menot	186,2	195,3	174,8	20,5
Tulot	2,3	1,9	1,7	0,2
Netto	183,9	193,4	173,1	20,3

Sisäiset erät	53,8	48,6	49,5	-0,9
Poistot	4,0	4,0	4,0	0

3221, 3222 Nuorisotyö

Nuorisolain mukaan kunnan nuorisotyöhön ja -politiikkaan kuuluvat nuorten kasvatuksellinen ohjaus, toimintatilat ja harrastusmahdollisuudet, tieto- ja neuvontapalvelut, nuorisoyhdistyksien ja muiden nuorisoryhmien tuki, liikunnallinen, kulttuurinen, kansainvälinen ja monikulttuurinen nuorisotoiminta, nuorten ympäristökasvatus sekä tarvittaessa nuorten työpajapalvelut tai muut paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin sopivat toimintamuodot.

Lautakunta jakoi nuorisotoimen avustuksia yhteensä 5750 euroa.

Suunnittelukauden tavoitteet/painopisteet

Tavoitteet	Toteutuma
Alavieskan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelman toteuttaminen nuorisotoimen osalta.	Kaikki nuorisotoiminta on ennaltaehkäisevää sekä päihteetöntä toimintaa. Vapaa-aikaohjaaja ja nuorisovaltuuston edustaja osallistuu HYTE-työryhmän toimintaan. Nuorisotoimi järjestää nuorille HYTE-viikolla kohdennettua ohjelmaa Nuoppari-illoissa.
Koulunuorisotyön vakiinnuttaminen ja kehittäminen yhdessä yhtenäiskoulun ja muiden paikallisten toimijoiden kanssa.	Vapaa-aikaohjaaja koordinoi koulunuorisotyötä ja järjestää kaksi kertaa vuodessa yhtenäiskoulun ja muiden paikallisten toimijoiden kanssa yhteistyöpalaverin ja päivittää vuosikellon. Koulunuorisotyöhön haettiin Pohjois-Pohjanmaan AVI:n jakamaa hankerahaa, jonka avulla koulunuorisotyötä kehitetään yhteistyössä Merijärven kunnan kanssa.
Nuorisovaltuuston toiminnan kehittäminen ja vakiinnuttaminen.	Nuorisovaltuustolla toinen toimintakausi menossa. Kokoukset järjestetään säännöllisesti lähi- tai etäkokouksina. Nuorisovaltuustotyötä ohjaa vapaa-aikaohjaaja. Rieska-Leaderista käyty esittelemässä nuoriso-leader rahoitusta nuorisovaltuustolle. Nuva ry:n tarjoamaa

	koulutusta ei voitu järjestää koronan takia vuonna 2020.
Kuntien välinen yhteistyö mm. nuorten tieto- ja neuvontapalveluiden ja etsivän nuorisotyön puitteissa, sekä alueellisen kriisisuunnitelman valmistelu.	Jelppiverkko toteuttaa alueellisesti etsivää nuorisotyötä myös Alavieskassa. Ohjaamo-palvelut löytyvät Ylivieskasta ja Kalajoelta. Alueellista kriisisuunnitelmaa ei valmisteltu, vaan kuntien nuorisotyöstä vastaavat ovat etänä kokoontuneet vuoden aikana miettimään koronatoimia ja sen vaikutuksia nuorisotyössä.
Nuorisotyön suunnitelmallisuuden ja tavoitteellisuuden lisääminen.	Nuorisotyöstä vastaa vapaa-aikaohjaaja, jolla vakituinen työsuhde. Lisäksi Nuopparilla kaksi määräaikaista iltaohjaajaa yhteensä n. 30h/vko työajalla. Iltaohjaajissa on ollut vaihtuvuutta. Vuonna 2020 koronan takia perinteinen tilatoiminta ollut välillä katkolla, mutta digitaalista nuorisotyötä on lisätty ja sitä on tehty suunnitelmallisemmin eri some-alustoilla.
Nuorisotyön suuntaaminen myös varhaisnuorille (10-12-vuotiaille) tukien kotien ja koulun kasvatustyötä.	Mininuoppis-toimintaa on järjestetty keväällä ja syksyllä 5. ja 6. luokan oppilaille. Lisäksi koulunuorisotyötä myös kohdennettu tarpeen mukaan näihin luokkiin.
Jelppiverkon kehittäminen. Kehitetään etsivää nuorisotyöpalvelua. Jelppiverkon kehittämiseen ja etsivä nuorisotyöpalveluun käytettävä panostus pysytetään vuoden 2019 tasolla.	Jelppiverkon etsivä nuorisotyöntekijä Alavieskassa 1pvä/vko ja yksilö- ja starttivalmentaja 50% työajalla.

Toimintamenot ja -tulot 1000 euroa

	Tp 2019	Ta 2020	Tot 2020	Poikkeama
Menot	99,8	126,9	94,2	32,7
Tulot	7,0	18,5	0,033	18,46
Netto	92,8	108,4	94,2	14,2

Sisäiset erät	5,5	6,5	9,4	3,1
Poistot	3,6	3,6	3,6	0

Museo

Museolaissa säädetään museotoiminnan tavoitteena olevan väestön ymmärryksen ylläpitäminen ja vahvistaminen kulttuuristaan, historiastaan ja ympäristöstään. Museoiden tulee edistää kulttuuri- ja luonnonperinnöstä

koskevan tiedon saatavuutta tallentamalla ja säilyttämällä aineellista ja visuaalista kulttuuriperintöä tuleville sukupolville, harjoittamalla siihen liittyvää tutkimusta, opetusta ja tiedonvälitystä sekä näyttely- ja julkaisutoimintaa.

Tavoitteet	Toteutuma
Museotoiminnan kehittäminen yhteistyössä Hannulan Kotiseutumuseoyhdistyksen ja Alavieska-seuran kanssa	Rieska Leaderin hankerahoituksen avulla kunnostettiin mm. Hannulan talon vanhan navetan lattia. Hankerahoituksella oli jo aiemmin tehty kotiseutumuseon = Pappilan väentuvan ja Hannulan talon katon yms. remonttia. Hanke päättyi vuoden lopussa. Remonttien ja irtaimiston kunnostuksessa on ollut apuna yhdistysten talkoolaisia.
Vanhan kotiseutumuseon toiminnan kehittäminen (remontointi ja näyttelytoiminnan käynnistäminen)	Kotiseutumuseo oli avoinna kesällä kuukauden. Museon irtaimisto on luetteloitu ja vintille on varastoitu esineistö, joka ei ole nyt näyttelyssä. Museo-oppaina toimi Haapaveden Opiston opiskelija ja alavieskalainen, nuori kesätyöntekijä. Uutta edelliskesään verrattuna oli mm. suutarin nurkkaus. Myös tekstiilien määrää lisättiin. Vierailijoita kävi vähemmän kuin kesällä 2019. Tapahtumia ei järjestetty koronan takia.

Toimintamenot ja -tulot 1000 euroa

	Tp 2019	Ta 2020	Tot 2020	Poikkeama
Menot	3,4	6,4	3,9	3,5
Tulot				
Netto	3,4	6,4	3,9	3,5
Sisäiset erät	1,4	1,3	1,3	0
Poistot	1,8	1,0	1,7	-0,7

3261 Muu kulttuuritoiminta

Laissa kuntien kulttuuritoiminnasta säädetään, että kunnan tehtävänä on edistää, tukea ja järjestää kulttuuritoimintaa kunnassa.

Sivistyslautakunta jakoi kulttuuritoimintaan avustuksia yhteensä 1500 €.

Tavoitteet	Toteutuma
Eryteisesti lapsille, nuorille ja vanhuksille tarkoitettujen	Kulttuurivuosi kärsi koronarajoituksista, jotka estivät yleisötilaisuuksien

kulttuuritilaisuuksien järjestäminen. Lasten ja nuorten kulttuuritoiminnan järjestäminen osana yhtenäiskoulun toimintaa.	järjestämisen. Jouduttiin perumaan jo sovittuja esiintyjävierailuja niin varhaiskasvatukseen, koulun kuin Omavieskan osaltakin.
Nuorten huomioiminen kulttuuri-stipendein	Kulttuuriavustukset jaettiin normaaliin tapaan (1500 euroa) Lisäksi myönnettiin kulttuuristipendi Jussi Takkuselle ansiokkaasta Alavieska-markkinoinnista rap-musiikin keinoin.
Alavieska-viikon järjestäminen yhteistyössä yhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa	Alavieska-viikkoa ehdittiin suunnitella yhden kokouksen verran, mutta korona-ajan takia päädyttiin siihen, että Alavieska-viikkoa markkinoineen ei järjestetä. Koronan takia myös itsenäisyyspäivän juhla ja joulun avaus jätettiin järjestämättä.

Toimintamenot ja -tulot 1000 euroa

	Tp 2019	Ta 2019	Tot 2020	Poikkeama
Menot	7,0	14,5	2,5	12
Tulot				
Netto	7,0	14,5	2,5	12

Sisäiset erät	0,4	0	0,4	0,4
---------------	-----	---	-----	-----

3311 Liikuntapalvelut

Liikuntatoimi luo edellytykset yleiseen liikunnan omaehtoiseen tai kansalaisjärjestöjen ohjaamaan harrastamiseen huolehtimalla liikunta-alueiden kunnostamisesta ja hoidosta sekä tukemalla seuratoimintaa, joka mahdollistaa monipuolisen nuorisoliikunnan järjestämisen. Liikuntatoimen palveluiden tuottamisessa korostuu yhteistyön periaate eri järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa.

Liikuntapalvelut Alavieskan kunnassa on tuottanut Alavieskan Viri vuodesta 1993 alkaen.

Sivistyslautakunta jakoi stipendit SM-mitalisteille. Vuoden 2020 stipendin sai 12 urheilijaa.

Saimme myös kuntaan MM-mitalistin, kun Jere Murto heitti 10-vuotiaiden keihäänheiton uuden maailmanennätyksen ja rikkoi keihäslegenda Kimmo Kinnusen aiemman ennätyksen 49,84. Kinnunen heitti ennätyksensä vuonna 1978 Vilppulassa. Edellinen ennätys meni rikki Alavieska-päivillä, kun Murto heitti 400 gramman keihäällä lukemat 50,99.

Tavoitteet	Toteutuma
<p>Alavieskan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelman toteuttamiseen osallistuminen liikuntatoimen osalta tavoitteena, että asukkaat liikkuvat/kuntoilevat aktiivisemmin.</p> <p>Matalan kynnyksen liikuntatoiminnan kehittäminen lapsille ja nuorille.</p>	<p>Pyrimme kannustamaan alavieskalaisia liikkumaan mm. facebook- päivityksissä, etäjumbilla sekä tempauksilla. Esim. keväällä koronasulun aikana laitoimme Pappilanniemen kuntopolulle jumppa- ja venyttelyohjeet kävelylenkin ohessa tehtäväksi. Toukokuun ajan keräsimme vihkoon jumpan suorittaneiden nimet ja lopuksi arvoimme kaksi pizzalahjakorttia Lissun Bariin. Perinteistä pyöräilykampanjaa mainostettiin sekä facebookissa että lehdessä. Syksyllä johtokunta päätti kokouksessa, että aiemmin työikäisille suunnattu maanantain jumppa avataan kaiken ikäisille. Lumikurun hiihtoladulla on varattu Hiihtobaanan vasen reuna sauvakävelijöille, jotta vaihtelevasta maastosta pääsee talvella nauttimaan myös ilman suksia.</p> <p>Vuonna 2020 Lapsille ja nuorille järjestettiin maksutonta ja kaikille avointa liikuntatoimintaa mm. kerhojen ja kisojen muodossa, koronarajoitusten sallimissa määrin ja tavoin. Lumikuruun rakennettiin pyllymäki liikuttamaan kaiken ikäisiä tulevana talvena.</p>
<p>Erityisryhmien liikunnan järjestäminen yhteistyössä Alavieskassa toimivien yhdistysten ja Peruspalvelukuntayhtymä Kallion kanssa</p>	<p>Erityisryhmien jumppa järjestettiin Virin salissa perjantaisin, kunnes koronan takia kyseinen jumppa oli jätettävä tauolle.</p>
<p>Yhteistyön kehittäminen Peruspalvelukuntayhtymä Kallion kanssa (liikuntapalveluketju).</p>	<p>Kallion avohuollon asiakkaille suunnattu liikuntaryhmä kokoontui Virin salissa keskiviikkoisin, kunnes se jouduttiin jättämään tauolle koronan takia. Kallion kanssa keskusteltiin myös mahdollisuudesta varata Virin punttisalia avohuollon asiakkaiden käyttöön, mutta varausta ei tehty koska punttisalia ei voida sulkea kokonaan muilta käyttäjiltä ko. varauksen ajaksi.</p>
<p>Voimaa vanhuuteen tutuksi ja tavaksi –kärkihankkeessa aloitettujen toimintatapojen jatkaminen: ohjatut voima- ja tasapainoharjoitteluryhmät.</p>	<p>Viri ohjasi vielä alkutalvesta aina kuun ensimmäinen maanantai eläkeliiton jumpan, sekä kaksi eläkeläisten kuntosaliryhmää joka torstai. Koronan vuoksi nämäkin jäivät tauolle. Torstain ryhmiä jatkettiin lokakuulla 2020.</p>

Työikäisten liikuntaryhmien ja testauspäivien jatkaminen.	Maanantain työikäisille suunnattu raparyhmä toimi koko vuoden. Koronasulun aikana jumpat toteutettiin videoina. Kesällä Raparyhmän korvasi kesäjumppa. Testauspäiviä ei järjestetty vuonna 2020.
Liikuntapalveluiden suunnitelmallisuuden lisääminen yhteistyössä sivistyspalveluiden kanssa ja markkinoinnin tehostaminen	Toteutui, mutta markkinointi ei toteutunut koska koronapandemia haastoi toimintaa.
Liikuntapalvelusopimus uusittu	Toteutunut
Liikuntapalvelusopimuksen hinta on tarkistettu vuodelle 2020	Pysyy samalla tasolla kuin vuonna 2019. Peruspalveluindeksi on pysynyt vakaana (-0.2%) 2016 - 2019.

Toimintamenot ja -tulot 1000 euroa

	Tp 2019	Ta 2020	Tot 2020	Poikkeama
Menot	105,1	109,9	106,3	3,6
Tulot				
Netto	105,1	109,9	106,3	3,6
Sisäiset erät	1,1	1,6	0,8	0,8
Poistot	5,5	5,3	6,1	-0,8

Raittiustyö

Raittiustyön tarkoituksena on totuttaa kansalaiset terveisiin elämäntapoihin ohjaamalla heitä välttämään päihteiden käyttöä. Ehkäisevän päihdetyön laatuksien mukaan ehkäisevää päihdetyötä toteutetaan vaikuttamalla päihteitä koskeviin tietoihin, asenteisiin ja oikeuksiin, päihteiden käytöltä tai haitoilta suojaaviin tekijöihin ja niille altistaviin riskitekijöihin sekä päihteiden käyttöön ja käyttötapoihin.

Tavoitteet

Toteutuma

Lapsiin ja nuoriin kohdistuva ehkäisevä päihdetyö	Teemoja käsitellään pitkin vuotta koulunuorisotyössä sekä Nuopparitoiminnassa. Toiminta on päihteetöntä.
Alueellinen yhteistyö ehkäisevässä päihdetyössä	Seudullinen yhteistyö etsivän nuorisotyön, nuorisotiimin ja HyTe-työn kautta. Alueellinen yhteistyö Pohjois-Pohjanmaan ennalta ehkäisevien päihdetyön yhdyshenkilöiden kanssa (lähi- ja etätapaamiset).
Eri toimijoiden kanssa yhteistyössä toteutettava ehkäisevän päihdetyön tapahtuma	Ehkäisevän päihdetyönviikolla vko 45 5.-9.lk suunnattu päihdevalistusta koulupäivystyksen aikana nuuskateemalla yhtenäiskoululla.

	Merijärven yhtenäiskoulun kanssa yhteistyössä toteutettu Camera Obscura-toiminta tammikuussa.
--	---

Toimintamenot ja -tulot 1000 euroa

	Tp 2019	Ta 2020	Tot 2020	Poikkeama
Menot	0,4	2,1	0,1	2
Tulot				
Netto	0,4	2,1	0,1	2
Sisäiset erät	0	0,1	0,07	0,03

SIVISTYSPALVELUT YHTEENSÄ

	Tp 2019	Ta 2020	Tot 2020	Poikkeama
Menot	4 142,0	4237,9	4130,8	107,1
Tulot	246,3	226,2	314,4	-88,2
Netto	3 895,7	4027,7	3816,3	211,4
Kustannukset €/as	1 644	1673	1640	33
Netto €/asukas	1546	1591	1515	76

Sisäiset erät	1 113,2	1154	1231,7	-77,7
Poistot	177,9	174,2	174,9	-0,7